

In Memoriam

Проф. Др Небојша Л. Царић
(1925 † 2006)

КРАТКА БИОГРАФИЈА

Професор Небојша Л. Царић рођен је 22. јуна 1925. године у Новом Саду од оца Лазара и мајке Меланије, рођене Вучетић. Основну школу завршио је у Бачкој Паланци и Белом Манастиру (Барања) 1936. године, гимназију у Белој Цркви (Банат), Вршцу, Осијеку, Новом Саду и поново у Белој Цркви и Вршцу (1944. године). Природно-математички факултет у Београду завшио је 1949. године, са просечном оценом студирања 9,53. Усмени докторски испит положио је јуна 1964. године и истог месеца, на Природно-математичком факултету у Београду одбранио је писану докторску дисертацију под насловом “Антропогени фактори убрзане ерозије тла и конзервација земљишта на западном Копаонику”.

После дипломирања радио је као асистент Географског института Српске академије наука. За време одслужења војног рока 1949/50. године био је наставник војне географије у школи за активне геодетске официре. За време војног рока је написао уџбеник “Војна географија ФНРЈ”, који је објављен 1951. године.

Од 1957. до марта 1964. године радио је као цивилни службеник у војној пошти 9922 у Београду (ДСНО). Децембра 1964. године изабран је за доцента на Катедри за географију Филозофског факултета у Новом Саду за предмете Географија становништва, Географија насеља, Привредна географија, Картографија и Историјски развитак географије. У јулу 1969. године ова катедра ушла је у састав новооснованог Природно-математичког факултета. За ванредног професора изабран је 1970. године а за редовног 1975. године и на том радном месту се задржава све до одласка у пензију 1989.

НАСТАВНА ДЕЛАТНОСТ

За време доцентског стажа на Филозофском а затим на Природно математичком факултету, због недовољног броја наставника држао је предавања из 5 предмета, који су наведени у претходном тексту. Неке од ових предмета касније је препустио млађим наставницима тако да од 1979. године предаје Географију становништва и Увод у самосталан рад, а од 1985. године и Развитак географске мисли. У међувремену професор Царић је на Економском факултету у Суботици предавао Општу економску географију и Економску географију Југославије.

На Институту за географију Природно-математичког факултета у Новом Саду на постдипломским студијама предавао је два предмета- Савремени проблеми друштвене географије и Увод у научни рад.

На Институту за географију под менторством професора Царића дипломирало је 138 студената, 4 кандидата одбранила су магистарску тезу а 7 докторску.

МОНОГРАФИЈЕ, УЦБЕНИЦИ И ДРУГЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Уцбеници

- Војна географија ФНРЈ, Школа за активне геодетске официре, Земун, 1951;
- Географија насеља, привремени уцбеник. Прво издање 1965. године, четврто прерађено и допуњено издање 1976. године, Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Нови Сад, 1976;
- Општа привредна географија, привремени уцбеник, Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Нови Сад 1979;
- Географија становништва, привремени уцбеник. Прво издање 1965. године, шесто, прерађено и допуњено издање 1980. године, Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Нови Сад, 1980;
- Општа привредна географија, привремени уцбеник. Прво издање 1965. година, четврто прерађено и допуњено издање 1974. година, Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Нови Сад, 1974.

Скрипта

- Историјски развој географије (са доктором Браниславом Букуровим). Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Нови Сад, 1969;
- Увод у самосталан рад (са доктором Браниславом Букуровим). Институт за географију Природно-математичког факултета у Новом Саду, Нови Сад 1978;
- Увод у самосталан рад. Институт за географију Природно-математичког факултета у Новом Саду, Нови Сад, 1990;

НАУЧНО-СТРУЧНА ДЕЛАТНОСТ

Укупан број научних и стручних радова професора Н. Царића је 140. Од тога, научних радова има 64, саопштења на научним скуповима 2, уцбеника и скрипата 8 и стручних радова 66.

Структура научних радова је следећа: 19 радова из географије становништва и насеља, 12 радова из методологије истраживања у географији становништва, 8 радова о демографским проблемима, 9 радова о проблемима географије насеља и питањима локације насеља и индустријских зона, 6 радова о проблемима економске географије и хумане екологије, 3 рада се баве војним и географским проблемима народне одбране, један рад је из регионалне географије, два из физичке и четири из комплексне (општегеографске) проблематике. Значајни радови су:

- Н. Царић, (1968): Антропогени фактори убрзане ерозије тла и конзервација земљишта на западном Копеонику, посебно издање Универзитета у Новом Саду;

- Н. Царић, (1984): Општина Бечеј- Географска монографија, Едиција географских монографија војвођанских општина, Природно- математички факултет, Институт за географију, Нови Сад.

Професор Н. Царић је коаутор у још 6 монографија из едиције Географске монографије војвођанских општина које је издао Институт за географију Природно математичког факултета у Новом Саду. У загради ће бити назначене странице које је он написао. То су:

- Нови Сад 2 – друштвена географија, 1990. година (страна 51-66, 363-374);
- Нови Сад 3 – друштвена географија, 1996. година (страна 25-46);
- Општина Апатин, 1994. година (страна 104-117);
- Општина Вршац, 1995. година (страна 70-102);
- Општина Панчево 1996. година (страна 125-127,146-157);
- Општина Кикинда 1996. година (страна 52-79,169-180).

ШИРА СТРУЧНА И ДРУШТВЕНА АКТИВНОСТ

Професор Н. Царић је од 1946. године члан Српског географског друштва. У оквиру те активности био је члан Комисије за научни рад Савеза географских друштава Југославије и члан Националног комитета за географију. Од 1965. године био је члан и Географског друштва Војводине а један мандат и његов председник.

Године 1969. изабран је за члана-сарадника Матице српске а крајем осамдесетих година 20-тог века бира се за њеног сталног члана. Априла 1979. године Управни одбор Матице српске изабрао га је за члана Одбора Одељења за друштвене науке у којем је до 1998. године радио 20 година. Од фебруара 1987. године био је један мандат члан Управног одбора Матице и у два мандата члан Управе Катедре Матице.

У 1974. години изабран је за члана-сарадника Научног друштва Србије а новембра 1988. године за редовног члана. До 2001. године био је у више мандата члан Управе друштва.

У току рада на Институту за географију две године је био заменик директора а исто толико и директор Института, затим председник Наставно-научног већа и члан Савета факултета.

ЗНАЧАЈНА ПРИЗНАЊА И НАГРАДЕ

Због доприноса географској науци Скупштина Српског географског друштва доделила му је 1992. године највише признање – медаљу Јована Цвијића.

Због доприноса достигнућима Матице Српске маја 1977. године додељена му је диплома и медаља Матице.

Природно математички факултет у Новом Саду доделио му је две повеље.

Институт географију ПМФ у Новом Саду награђује га посебним признањем као једног од оснивача ове високошколске установе као и за дугогодишњи плодотворан рад на унапређењу географске науке.

Српско географско друштво му је доделило Спомен плакету у знак посебног признања и захвалности за рад на развијању географије.

Универзитетски одбор Удружења универзитетских професора и научника Србије 2003. године професору Царићу додељује награду за животно дело.

Проф. др Слободан Ђурчић